

EL MALCONTENT

S'irrita contra Zeus, no perquè ploqui, sinó
perquè plou més tard del compte.

ΜΕΜΨΙΜΟΙΡΟΣ

Τῷ Διὶ ἀγανακτεῖν, οὐ διότι ὕει, ἀλλὰ διότι ὕστερον.

XVII

ΜΕΜΨΙΜΟΙΡΟΣ

[1] Ἦστι δὲ ἡ μεμψιμοιρία ἐπιτίμησις παρὰ τὸ προσῆκον τῶν δεδομένων.

[2] Ὁ δὲ μεμψίμοιρος τοιόσδε τις, οἷος ἀποστείλαντος μερίδα τοῦ φίλου εἰπεῖν πρὸς τὸν φέροντα· Ἐφθόνησέν¹ μοι τοῦ ζωμοῦ καὶ τοῦ οἴναριου οὐκ ἐπὶ δεῖπνον καλέσας. [3] καὶ ὑπὸ τῆς ἐταίρας καταφιλούμενος εἰπεῖν· Θαυμάζω, εἰ σὺ καὶ ἀπὸ τῆς ψυχῆς οὕτω με φιλεῖς. [4] καὶ τῷ Διὶ ἀγανακτεῖν, οὐ διότι ὕει,² ἀλλὰ διότι ὕστερον. [5] καὶ εὐρῶν ἐν τῇ ὁδῷ βαλλάντιόν τι εἰπεῖν· Ἄλλ' οὐ θησαυρὸν εὔρηκα οὐδέποτε. [6] καὶ προιάμενος ἀνδράποδον ἄξιον καὶ πολλὰ δεηθεῖς τοῦ παλοῦντος· Θαυμάζω, εἰπεῖν, ὅ τι ὑγιές οὕτω ἄξιον ἐώνημαι.

[7] Καὶ πρὸς τὸν εὐαγγελιζόμενον, ὅτι Υἱός σοι γέγονεν, εἰπεῖν, ὅτι ἂν προσθῆς· καὶ τῆς οὐσίας τὸ ἡμῖς ἀπεστιν, ἀληθῆ

¹ ἐφθόνησεν *corr.* Die Dig Imm Nav Rus : ἐφθόνησας Ste

² ὕει *edd.* : οὐχ ὕει *supp.* Nav

XVII

EL MALCONTENT

[1] El malcontentament és la reprovació exagerada d'allò que ens ha estat donat.¹

[2] El malcontent és aquell que, quan el seu amic li fa portar la part d'un sacrifici,² diu a qui l'ha portada: «No m'ha ofert la sopa ni el vi, ja que no m'ha convidat a l'àpat». [3] Si rep besades de la seva amistançada, li diu: «Em sorprendria³ d'allò més que aquests besos et sortissin del cor». [4] S'irrita contra Zeus, no perquè plogui, sinó perquè plou més tard del compte.⁴ [5] Troba pel carrer una bossa de diners⁵ i encara diu: «Sí, però de tresor, no n'he trobat mai cap». [6] Quan, després de regatejar molt amb el venedor, compra un esclau a bon preu, diu: «Em sorprendria que essent tan barat estigués sa».

[7] Quan li donen la bona nova: «Has tingut un fill»,⁶ s'exclama: «Digueu també que he perdut la meitat de la meva fortuna, i direu

¹ El malcontentament és una insatisfacció profunda amb la pròpia sort (τὰ δεδομένα) que es manifesta censurant-ho (ἐπιτίμησις) tot de manera exagerada. Cf. TERENCEI. *Adelphoe*, 605 (FBM 134, 115): «Tots aquells a qui les coses no van prou bé tendeixen a ésser suspicaces i a prendre-s'ho tot malament» (omnes quibus res sunt minus secundae magis sunt nescio quo modo suspiciosi, ad contumeliam omnia accipiunt magis). Tanmateix, la insatisfacció converteix el malcontent en un rondinaire més que no pas en un desconfiat (ἄπιστος); cf. infra, cap. 18.

² Com a prova d'amistat, hom podia fer arribar a un conegut una porció de la víctima sacrificada, que es consumia a casa en un àpat amical; cf. supra, cap. 9.2. El malcontent, que tan sols és un conegut llunyà, protesta perquè no el tracten com un amic.

³ El malcontent, desenganyat, es meravellaria (θαυμάζειν) que els amants poguessin ésser sincers, i els venedors, honestos; cf. infra, 6.

⁴ El malcontent creu que ell ha d'estar sempre assabentat de quan plourà. Encara que la pluja pugui ésser beneficiosa, s'enfada amb Zeus si no l'adverteix prèviament de la pluja amb senyals atmosfèrics. Zeus mai no fa ploure a gust de tothom; cf. TEOGNIS, 25-26.

⁵ Cf. infra, cap. 30.8.

⁶ El qui anunciava el naixement d'un fill era portador d'una bona nova (εὐαγγελιζόμενος) perquè el nadó era considerat un regal dels déus; cf. LLUCIÀ. *Contemplatores*, 17.

ἐρεῖς. [8] καὶ δίκην νικήσας καὶ λαβὼν πάσας τὰς ψήφους ἐγκαλεῖν τῷ γράψαντι τὸν λόγον ὡς πολλὰ παραλελοιπότι τῶν δικαίων. [9] καὶ ἐράνου εἰσενεχθέντος παρὰ τῶν φίλων καὶ φήσαντός τινος· Ἰλαρὸς ἴσθι, Καὶ πῶς; εἰπεῖν, Ὅτι δεῖ τὰργύριον ἀποδοῦναι ἐκάστῳ καὶ χωρὶς τούτων χάριν ὀφείλειν ὡς εὐεργετημένον;

la veritat». [8] Havent guanyat un plet per unanimitat, tira per la cara a l'escrivent jurista⁷ que no ha exposat totes les raons que l'emparaven. [9] En rebre un préstec que li fan els amics,⁸ si qui li lliura diu: «Ja pots estar content!», li respon: «I ca! He de tornar a cadascú els diners que em presta i, a més, li he d'estar agraït pel favor que m'ha fet!».

⁷ El sistema judicial atenès no coneixia la figura de l'advocat i obligava els pledejants a exposar llur causa davant el tribunal. Ara bé, si no tenien habilitats retòriques, podien demanar a un escrivent jurista (λογόγραφος) que els preparés un discurs que ells s'aprenien de cor; cf. ÈSQUINES, 1.94 (FBM 313, 78). Guanyar un plet per decisió unànime dels jutges era raríssim, perquè els jutges podien ésser centenars.

⁸ Cf. supra, cap. 15.7.